

ІННОВАЦІЇ ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Алексєєва Л.О., Тристан В.Р.

студентки,

Науковий керівник: Дудчик О.Ю.

кандидат економічних наук, доцент,

Університет митної справи та фінансів

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ УКРАЇНИ

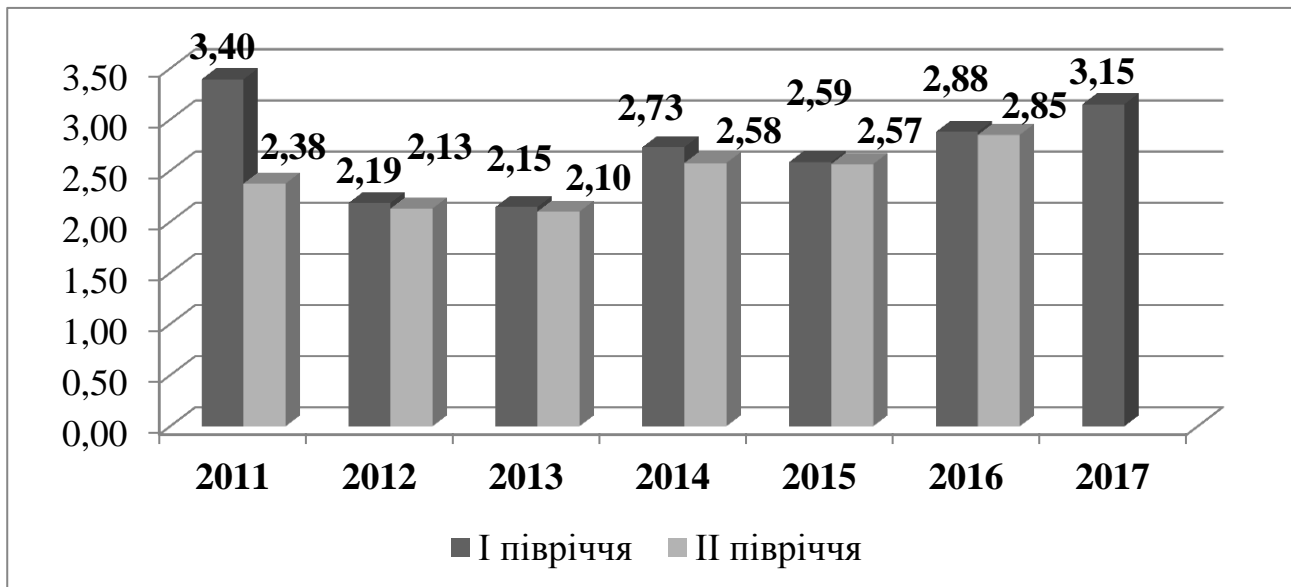
Зараз Україна переживає не найкращі часи: інтенсивне реформування майже всіх сфер економіки, всім відомі політичні події, величезний зовнішній борг – ці чинники надзвичайно посилюють нестабільність національної економічної системи. Наша країна взяла курс на Євроінтеграцію, і перші кроки до вирішення ряду проблем вже зроблено, але економіка потребує значних інвестицій. Тому на першому плані стоїть створення привабливого інвестиційного клімату для вітчизняних та іноземних інвесторів. Інвестиції стимулюють розвиток експортного потенціалу та знижують імпорт, активізують підприємницьку діяльність, дають поштовх розвитку нових технологій та ноу-хау, сприяють розвитку соціальної інфраструктури та підвищують рівень зайнятості тощо. Отже, актуальною проблемою є вивчення та розробка ефективного плану підвищення інвестиційної привабливості України.

Значна увага в наукових колах приділяється питанням інвестиційної привабливості яким присвячено багато робіт таких науковців: А. Гайдуцького, О. Рогача, А. Дуки, Т. Кулініч, М. Мричко тощо. Віддаючи належне суттєвому науковому доробку вчених, варто зазначити, що досі не має однозначних пропозицій щодо підвищення рівня інвестиційної привабливості та обґрунтування їх шляхів, тому це питання потребує подальших досліджень, що посилює актуальність теми.

Інвестиційна привабливість держави є важливим фактором який впливає на сталий розвиток економіки країни та створення її позитивного іміджу на світовій арені. Дуже привабливою для іноземних інвесторів є Україна за її ресурсозабезпеченість: чорноземні ґрунти, запаси мінеральної сировини та природний потенціал; вигідне економіко-географічне положення. Визначальною перевагою також являються дешеві трудові ресурси з хорошою освітою. Так, Г. Рзаєв і В. Вакулова вважають, що «...інвестиційна привабливість у цілому представляє собою сукупність політичних, правових, економічних і

соціальних умов (факторів, елементів), що забезпечують і сприяють інвестиційній діяльності вітчизняних і зарубіжних інвесторів і відповідно визначають ступінь ризику інвестицій» [3, с. 138].

Індекс інвестиційної привабливості, який регулярно розраховує Європейська Бізнес Асоціація, дає загальне уявлення про привабливість України для інвестування (рис. 1).

Рис. 1. Динаміка Індексу інвестиційної привабливості України за 2011-2017 рр.

Джерело: складено авторами на основі [1]

Дані згруповані як середнє значення суми кварталів по півріччях

У 2017 році Індекс інвестиційної привабливості нарешті вийшов за межі негативної площини. У 2016 році цей показник становив у I півріччі 2,88, а у II півріччі – 2,85. Останнього разу показник індексу був вище 3 в 2011 році.

Європейська Бізнес Асоціація провела опитування серед керівників 142 найбільших міжнародних та українських компаній. Результати опитування показали, що негативні настрої бізнесменів не зникли, але послабилися [1].

Серед позитивних змін респонденти виокремлюють відкритість державних даних, поступову дерегуляцію, помітний розвиток електронних сервісів, спрощення процедури отримання дозвільних документів на будівництво, мораторій на перевірки, послаблення валютного контролю, запровадження інституту приватних виконавців, прийняття закону про squeeze-out тощо [1].

Серед негативних факторів виокремлюють такі важливі питання, як недостатня боротьба з корупцією, необхідність судової та земельної реформ.

У рейтингу країн за інвестиційною привабливістю BDO International Business Compass (IBC) 2016, складеного Гамбурзьким інститутом світової економіки (HWWI) спільно з німецькою аудиторською компанією BDO AG, Україна опустилася на 41 сходинку в порівнянні з 2015 роком і посіла 130 місце серед 174 країн. Сусідами України по даному рейтингу є Алжир (129) та Ірак (131). BDO International Business Compass оцінює привабливість країни за трьома вимірами: економічними, політико-правовими та соціально-культурними умовами. Саме політико-правові фактори ведення бізнесу – політична нестабільність, корупція, незадовільний стан верховенства права та неефективна регуляторна політика (153 місце) найбільш негативно вплинули на загальний рейтинг інвестиційної привабливості України [4, с. 143].

Тому підсумовуючи вище вказане, незадовільний стан інвестиційної привабливості України, в першу чергу зумовлений наступними факторами, що спричиняють недовіру інвесторів до України:

- нерівномірність іноземних капіталовкладень у регіони України;
- відсутність чіткої державної стратегії щодо заохочення інвестицій;
- корупція (в усіх сферах суспільного життя);
- непрозорість судової системи (інвестори не впевнені у захищеності свого бізнесу);
- недосконале правове середовище;
- складне адміністрування податків;
- загальний нестабільний економічний стан країни (безробіття, низький рівень життя населення, інфляційні коливання, нестабільність валютного ринку);
- технічні бар'єри в процесі митного оформлення;
- невпевненість іноземних інвесторів у подальшому співробітництві з Україною, яка переживає розквіт економічної кризи;
- проблеми під час отримання банківських кредитів і позик (високі процентні ставки, не вигідні умови кредитних угод для позичальників, надзвичайно довга процедура розгляду можливості отримання кредиту);
- політична ситуація (воєнна ситуація в зоні АТО, загальна нестабільність, суперечливість влади з опозицією, чітко невизначений напрям зовнішньої політики України) [2, с. 293].

Для підвищення рівня інвестиційної привабливості необхідно: забезпечити стабільність законодавства у сфері інвестування та оподаткування, запровадження судової реформи, стабілізація банківської системи, створення пільгового податкового режиму при здійсненні великих капіталовкладень в економіку України, подальша боротьба з інфляцією, впровадження заходів, щодо формування позитивного іміджу України.

Інвестиції дуже важливі для прогресивного розвитку будь-якої економіки. Саме залучення інвестицій буде сприяти підвищенню конкурентоспроможності країни, розвитку нових технологій, розвитку експортного потенціалу та соціальної інфраструктури тощо. Так, в Україні існує ряд проблем щодо інвестиційної привабливості: незадовільна політична ситуація, загальний нестабільний стан економіки, корупція, відсутність чіткої державної стратегії щодо заохочення інвестицій, недосконале правове середовище. Але наша країна вже робить перші кроки до свого удосконалення, що підтверджує зростання Індексу інвестиційної привабливості. Тому необхідно в першу чергу вирішити проблеми, які заважають покращенню інвестиційного клімату, що призведе до збільшення інвестицій та дасть поштовх для переходу України до інвестиційно-інноваційної моделі розвитку економіки.

Список використаних джерел:

1. Індекс інвестиційної привабливості України став найвищим за 6 років: Економічна правда [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/news/2017/07/3/626672/>.
2. Оніщенко І. О. Інвестиційна привабливість України: проблеми та шляхи їх вирішення [Електронний ресурс] / І. О. Оніщенко // Траекторія науки. – 2016. – № 3 (8). – С. 289-295. – Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/v/investitsiy-na-privablivosti-ukrayini-problemi-ta-shlyahi-yih-virishennya>.
3. Рзаєв Г. І. Методики оцінки інвестиційної привабливості на рівні країни та перспективи їх використання в економічному аналізі / Г. І. Рзаєв, В. О. Вакулова // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2016. – № 3(1). – С. 137-143.
4. Червякова В. В. Основні проблеми та перспективи підвищення інвестиційної привабливості України [Електронний ресурс] / В. В. Червякова // Економіка та управління на транспорті. – 2017. – № 4. – С. 142-149. – Режим доступу: <http://publications.ntu.edu.ua/eut/2017-04/142-149.pdf>.

Васильєва В.Р., Шинкаренко К.Е.

студентки,

Науковий керівник: Дудчик О.Ю.

кандидат економічних наук, доцент,

Університет митної справи та фінансів

ОСОБЛИВОСТІ ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ В УКРАЇНІ

У сучасних умовах господарювання інвестиції є найважливішим засобом забезпечення умов становлення економіки країни і значно впливають на всі галузі господарської діяльності. Визначальною